

**Opetussuunnitelman kehittäminen
Pohjois-Karjalan Ammattiopisto
Kuvallinen ilmaisu**

Eija Petterberg

**Kehittämishankeraportti
Tammikuu 2010**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Eija Petterberg	Julkaisun laji Opetussuunnitelma	
	Sivumäärä	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi OPETUSSUUNNITELMA Pohjois-Karjalan Ammattiopisto Outokumpu / Kuvallinen ilmaisu		
Koulutusohjelma Ammatillisen opettajan koulutusohjelma		
Työn ohjaaja VÄNSKÄ, Kirsti		
Toimeksiantaja(t) AmoO / KUV Ammattiopisto Outokumpu Kuvallinen ilmaisu		
Tiivistelmä Kehittämishankeraportissa kuvataan Pohjois-Karjalan Ammattiopisto Outokummun Kuvallisen ilmaisun linjan uutta opetussuunnitelmaa ja sen toteuttamista. Kehittämishankkeen aiheena oli suunnitella ja toteuttaa uusi Kuvallisen ilmaisun opetussuunnitelma, jossa perinteinen taide ja nykytekniikka kohtaavat. Tavoitteena oli yhdistää animaatio ja kuvallisen ilmaisun koulutus ja luoda niistä uusi ajanmukainen kuvallisen ilmaisun koulutuskokonaisuus.		
Avainsanat (asiasanat) Opetussuunnitelma, Pohjois-Karjalan Ammattiopisto Kuvallinen ilmaisu		
Muut tiedot Liitteet		

Author(s) PETTERBERG, Eija	Type of Publication Development Project report	
	Pages	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title North Karelia College Outokumpu,		
Degree Programme Vocational Teacher Education College		
Tutor(s) VÄNSKÄ, Kirsti		
Assigned by AmoO / KUV North Karelia Collece Outokumpu Visual Artisan		
Abstract <p>This (development project) report describes a new Visual Artisan curriculum and its accomplishment in North Karelia Collece Outokumpu</p> <p>The subject of this project was the accomplishment of new Visual Artisan curriculum, where traditional art and modern technique meets. The main goal was incorporate the animation education and Visual Artisan education and create a new up dated education system.</p>		
Keywords North Karelia College Outokumpu Visual Artisan		
Miscellaneous Attachments		

Sisältö

1. JOHDANTO.....	5
2. KEHITTÄMISHANKKEEN TAVOITTEET	6
3. OPETUSSUUNNITELMA	8
4. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA ITSEARVIOINTI	14
LÄHTEET:	17
LIITTEET:	18

1. JOHDANTO

Valitsemani Kuvallisen ilmaisun perustutkinnon opetussuunnitelmaa koskeva kehittämishanke tuntui olevan luonnollinen jatke aiemmin tekemälleni ammattiopisto Outokummun Radio- ja TV-työn animaatiokoulutuksen opetussuunnitelmalle. Suunnitelmaa laatiessani olin yhteydessä animaatio- opettajaan Pekka Korhoseen, joka oli laatinut opetussuunnitelman Lybeckerin käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen kuvallisen ilmaisun perustutkintoon uuden kuva- ja mediataiteen (animaatio) pääaineopintoja varten. Koulutukset alkoivat kummassakin koulussa syksyllä 2003.

Pohjois-Karjalan Ammattiopistossa Outokummussa tapahtuneiden muutosten vuoksi animaatiokoulutuksen opetus erotettiin Radio- ja TV-työn yhteydestä ja siirrettiin osaksi Kuvallisen ilmaisun perustutkinnon kuva-artsaanikoulutusta.

Heinäkuussa 2007 ollessani Föglössä sain puhelun koulumme rehtorilta, jossa hän ehdotti animaation ja kuvallisen ilmaisun yhdistämistä. Rehtorilta saamani puhelu alojen yhdistämisestä johti toimintaan ja lupasin aloittaa opetussuunnitelman kehittämisen, jonka pohjalta syntyi nykyinen suunnitelma. Koulutuksen aloittamisella ja lopullisella toteutuksella oli nopea aikataulu. Sen mukaan marraskuussa päätettiin, että uusittu kuvallisen ilmaisun koulutus aloitetaan tammikuussa. Vanhan kuvallisen ilmaisun koulutuksen ja animaation yhdistämisestä syntyi uusi kuvallisen ilmaisun koulutuskokonaisuus. Yhteistä koulutuksille oli joka toinen vuosi aloitettava koulutusaika ja taideaineisiin painottuminen. Oman uuden lisänsä siihen tuovat nyt elokuvan- ja mediakasvatuksen uudet sisällöt.

Tavoitteena oli luoda ja kehittää ajanmukainen kuvallisen ilmaisun koulutus, jossa taide ja nykytekniikka kohtaavat. Aikaisempi kuvallisen ilmaisun koulutus oli suuntautunut maalaukseen ja kuvanveistoon. Koulutuksesta puuttuivat kokonaan esimerkiksi videokuvaukset, editointi sekä äänityö jotka tulevat nyt kuva-artsaanikoulutukseen animaatiokoulutuksen opetussuunnitelmasta. Perinteiset kuvataiteen mahdollisuudet laajenevat nykytekniikan digitaalisten mahdollisuuksien myötä.

Kuvallisen ilmaisun opetussuunnitelmalla oli kiire ja se soveltui mainiosti kehittämishankkeekseni. Koulutus käynnistyi Tammikuussa 2008 ja tällöin uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön.

Olen työhistoriassani toiminut opetuksen, elokuvan ja taiteen parissa, joten työelämän ja opetuksen kokemusten yhdistäminen opetussuunnitelmassa antavat taustaa oppimiselle ja opetuksen sisällöille. Lisäksi työelämän yhteydet ja jatkuva seuraaminen antavat mahdollisuuden ottaa huomioon signaaleja joita koulutuksen edistämisessä opetussuunnittelutyössä tarvitaan. Tein alustavan version suunnitelmasta, jota hioimme koulutuksenjohtajan ja toisen kuvallisen ilmaisun opettajan kanssa.

2. KEHITTÄMISHANKKEEN TAVOITTEET

Opetushallituksen kehittämistyön lähtökohtana on kehittää maailman parasta oppimista oppijan näkökulmasta. (<http://www.oph.fi/kehittamishankkeet>)

Kuvallisen ilmaisun perustutkinnon opetussuunnitelma 120 ov ,
Kuva-artsaanin 2008-10 tutkinto koostuu seuraavasti:

Yhteiset opinnot 20 ov

Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot 40 ov

Suuntautumisopinnot 50 ov

Vapaasti valittavat opinnot 10 ov

Tammikuussa 2008 aloitetussa kuvallisen ilmaisun uusitussa opetussuunnitelmassa tavoitteena oli tehdä kuvataiteen ja animaation yhdistävä opetussuunnitelma. Yllä mainitut opinnot ovat kaikille yhteisiä lukuun ottamatta suuntautumisopinnoista erotettavaa 30 ov:tä joissa opiskelija voi erikoistua joko animaatioon tai kuvataiteeseen.

Tavoitteena oli saada esiin kokonaisuus, joka palvelee kuvataiteen ja animaation alalla työskenteleviä taiteen tekijöitä.

Aikaisempaan animaatiokoulutuksen lisättiin muun muassa taidehistoriaa, erilaisia kuvataiteen tekniikoita, kuvanveistoa ja maalausta.

Aikaisempaan kuvallisen ilmaisun koulutukseen lisättiin elokuvan historiaa, editointia, videokuvausta, animaation tekniikoita, äänitystekniikkaa ja käsikirjoitusta.

Uuden suunnitelman tarkoituksena on antaa opiskelijalle monipuoliset ja ajanmukaiset valmiudet toimia myös kansainvälisesti nykyaikaisen kuvataiteen kentällä käyttäen hyväkseen audiovisuaalista viestintää ja sen välineitä.

Opetussuunnitelmassa pyrittiin mahdollisimman paljon työelämän vaatimuksia vastaavaan suunnitteluun.

Suunnitelmassa pyrittiin laajentamaan mm. kuvataiteilijoiden multimediataitoja ja niiden käyttömahdollisuuksia työelämässä näyttelyjen suunnittelussa, tiedottamisessa ja esimerkiksi mediainstallaation toteutuksessa. Laaja-alainen erilaisten taiteen teknikoiden hallinta vahvistaa animaattorin ammattitaitoa hahmosuunnittelussa, taustojen toteutuksessa ja objektien muotoilussa. Opiskelijan tietoisuus erilaisten välineiden ja menetelmien käytön mahdollisuuksista laajentaa ammatillista osaamista työelämässä toimittaessa. Teosten dokumentointi valokuvauksen lisäksi videokuvausta apuna käyttäen avaa uuden tien tekijälle ja katsojalle antaen teokseen uusia ulottuvuuksia. Uudet tekniikat luovat myös mahdollisuuden siirtyä näyttelytarjonnassa digitaalisiin kuva- ja videogallerioihin.

Ammattiosaamisen näytöt, joita tulee olemaan kolme kappaletta opintojen aikana, päätettiin myös alustavassa suunnittelussa. Näytöt suunniteltiin niin, että ne ovat osa kokonaisuutta, jotka suoritetaan luontevasti opintojen edetessä. Varsinainen näyttöjen suunnittelu tehdään erikseen myöhemmin.

3. OPETUSSUUNNITELMAN KEHITTÄMINEN

Opetussuunnitelman kehittäminen perustuu opetushallituksen eri tutkintoja sekä koulutusmuotoja ja -aloja varten antamille perusteille.

Nämä perusteet velvoittavat koulutuksen järjestäjä sisällyttämään koulu- tai järjestäjäkohtaiseen opetussuunnitelmaan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt. <http://www.oph.fi/>

Opetussuunnitelman kehittäminen ja toteuttaminen perustui valtakunnallisen opetussuunnitelman jossa määritellään ammatillisen koulutuksen tavoitteet ja tehtävät.

Ammatillinen peruskoulutus ja sen tarkoitus

Sen mukaan, mitä laissa ammatillisesta koulutuksesta (L 630/98 2 §, 5 §) ja valtioneuvoston päätöksessä (VnP 213/1999) on säädetty, ammatillisen peruskoulutuksen tulee antaa opiskelijalle laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin ja erikoistuneemman osaamisen ja työelämän edellyttämän ammattitaidon yhdellä tutkinnon osa-alueella siten, että hän voi tutkinnon suoritettuaan sijoittua työelämään, suoriutua alansa vaihtelevista tehtävistä myös muuttuvissa oloissa sekä kehittää ammattitaitoaan läpi elämän. Yhteistyöllä elinkeinoelämän ja työpaikkojen kanssa tulee varmistaa, että koulutus vastaa työelämän ammattitaitovaatimuksia. Koulutuksen tulee edistää työllistymistä ja mahdollisuuksia ryhtyä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi. Näiden perusteiden mukaisesti suoritettu ammatillinen peruskoulutus sijoittuu EY:n luokituksen tasolle 3 Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden päätöksen ammatillisen koulutuksen todistusten vertailtavuudesta (85/368/ETY) ja opetusministeriön suosituksen Suomen ammatillisen koulutuksen sijoittamisesta (25.3.1998 55/330/97) mukaan (OPH:2001:9).

Lisäksi koulutuksessa tulee tukea jatko-opintovalmiuksia tarjoamalla vapaasti valittavia opintoja. Koulutuksen tulee kannustaa opiskelijaa persoonallisuuden kehittämiseen, ja harrastuksiin sekä luoda myönteinen ja avoin oppimisympäristö, jossa opiskelijan elämäntaidot vahvistuvat. Näin opiskelijasta kehittyy

vastuuntuntoinen ja velvollisuuksistaan huolehtiva kansalainen ja työyhteisön jäsen.
(OPH:2001:9.)

Opetuksessa tulee myös kiinnittää huomiota oppimisvalmiuksiltaan ja – tavoitteiltaan erilaisiin opiskelijoihin. Tukitoimia tulee tarvittaessa kehittää yhteistyössä kotien ja koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Opiskelijan tervettä itsetuntoa ja myönteistä yksilöllistä kehitystä tulee tukea. Koulutuksen tulee edistää naisten ja miesten tasa-arvoa ja demokratiaa, kaikilla yhteiskunnan aloilla sekä tasa-arvoa työelämässä ja yhteiskunnassa. (OPH:2001:9.)

Opintokokonaisuutta lähdettiin suunnittelemaan seuraavalta valtakunnallisen opetussuunnitelman pohjalta:

OPINTOJEN MUODOSTUMINEN

KUVALLISEN ILMAISUN PERUSTUTKINTO 120 OV

YHTEISET OPINNOT 20 OV

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OV

Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot 40 ov

Suuntautumisopinnot 50 ov

(OPH:2001:15)

AMMATILLISTEN OPINTOJEN JA TYÖSSÄOPPIMISEN TAVOITTEET, KESKEISET SISÄLLÖT JA ARVIOINTI

Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot

Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot 40 ov

KUVALLISEN ILMAISUN PERUSOSAAMINEN, 15 OV

Keskeinen sisältö on visuaalisen viestinnän työvälineiden, -menetelmien ja materiaalien käyttö sekä alan teknisen ja taiteellisen kehityksen sekä tekijänoikeuksien ja eettisten sääntöjen huomioon ottaminen toiminnassa.

(OPH:2001:49)

ESTEETTINEN OSAAMINEN, 10 OV

Keskeinen sisältö on

esteettisyys ilmaisussa ja visuaalisen kulttuurin huomioon ottaminen työskentelyssä.

(OPH:2001:50)

VISUAALINEN OSAAMINEN, 15 OV

Keskeinen sisältö on

kuvallisen ajattelun ja visuaalisen viestinnän esittämistapojen käyttö luovassa ilmaisussa.

(OPH:2001:51)

Suuntautumisopinnot 50 ov

KUVA- JA MEDIATAITEEN OPINNOT**KUVA- JA MEDIATAITEEN PERUSOSAAMINEN, 10 OV**

Keskeinen sisältö on kuva ja mediataiteen työmenetelmien, lainsäädännön, sopimuskäytännön, järjestötoiminnan ja yrittäjyyden hallinta.

(OPH:2001:56)

UUSI KUVA- JA MEDIATAIDE, 30 OV

Keskeinen sisältö on uuden kuva- ja mediataiteen työmenetelmien ja materiaalien monipuolinen käyttö ilmaisussa, työturvallisuuden huomioon ottaminen ja markkinoinnin hallinta.

(OPH:2001:60)

Valinnaiset opinnot, 10 ov

MUUT VALINNAISET OPINNOT, 10 OV

Koulutuksen järjestäjän hyväksymässä opetussuunnitelmassa ammatillisiin opintoihin tulee sisältyä valinnaisina opintoina työelämän alueellisten tai paikallisten tarpeiden

mukaisia opintoja, muita ammatillisia opintoja syventäviä tai laajentavia opintoja, yhteisiä opintoja tai lukio-opintoja.

(OPH:2001:65)

Opetussuunnitelman kehittäminen perustui myös seuraaviin opetushallituksen kuvallisen ilmaisun perustutkinnon perusteisiin 2001

OPINTO-OHJAUKSEN TAVOITTEET

Opiskeluun sisältyvä opinto-ohjaus on tärkeä osa opintoja.

Opiskelijan opintoihin tulee sisällyttää opinto-ohjausta vähintään 1,5 opintoviikkoa.

Opintojen tavoitteisiin kuuluu se, että opiskelija osaa suunnitella opintonsa ja sitoutua opiskeluun. Hänen on tiedettävä myös mitä opintoja tutkintoon sisältyy sekä opintojen valinnaisuus. Hänen on osattava toimia oppilaitosyhteisössään. Opiskelijan on osattava seurata opintosuoritusten kertymistä sekä hakea tukea opintojensa suunnitteluun. Opiskelijan tulee osata hakea tukea mahdollisissa opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa. Hän osaa myös hakea työtä tai opiskelupaikkaa ulkomailta.

(OPH:2001:65)

OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET

Opintoihin sisältyvä opinnäytetyö on laajuudeltaan vähintään kaksi opintoviikkoa.

Opinnäytetyössään opiskelijan on osattava laatia työ joka voi olla opintoja kokoava tai jonkin tutkinnon osa-alueen tehtäväkokonaisuus, jossa hän osoittaa erityisosaamistaan. Se voi olla esim. kirjallinen työ, multimedia- tai hypermediatyö. Se voi olla selvitys tai projektityö tai tuote, ja joka toteuttaa tutkinnon tavoitteita. Hän osaa myös ratkaista itsenäisesti työhönsä liittyviä ongelmia. Hän osaa esitellä työn suullisesti, kirjallisesti ja visuaalisesti. (OPH:2001:65,66)

1 ARVIOINNIN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

Sen lisäksi, mitä laissa ammatillisesta koulutuksesta (L 630/98, 25 §) on säädetty, arvioinnin tulee tukea opiskelijan myönteisen minäkuvan kehittymistä ja kasvua ammatti-ihmisenä. Arvioinnin on perustuttava opiskelijan omaan itsearviointiin sekä

opiskelijan, opettajien ja työssäoppimisen ajalla työpaikkakouluttajien kanssa käytyyn arviointikeskusteluun.

Opiskelijan ohjauksen lisäksi arvioinnin tulee tuottaa tietoa opiskelijoiden osaamisesta jatko-opintoihin pyrkimistä varten sekä opettajille että työnantajille.
(OPH:2001:67)

OPETUSSUUNNITELMAN LAADINTA

Opetussuunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon mm. seuraavat seikat.
Lain 630/98 pykälän 14 mukaan koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä koulutusta varten opetussuunnitelma, jonka tulee perustua tässä asiakirjassa oleviin opetussuunnitelman perusteisiin.

Opetussuunnitelman tulee mahdollistaa myös opiskelijoiden yksilölliset valinnat.
Se tulee hyväksyä erikseen
(OPH:2001:80)

OIKEUS SAADA RIITTÄVÄÄ OPETUSTA JA OHJAUSTA

Valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti on huolehdittava siitä, että opetussuunnitelman mukaan opiskelijalla on oikeus saada riittävästi ohjausta ja opetusta koulutuksen järjestämistavasta riippumatta oppilaitoksen jokaisena päivänä. Myös työssäoppimisen aikana ja erityisesti sen alussa opiskelijan on saatava riittävästi ohjausta ja tukea.

Lisäksi koulutuksen järjestäjän on vastattava opiskelijan itsenäisten opintojen etenemisestä. Itsenäistä opiskelua tulee myös seurata ja antaa tukiopetusta tarvittaessa.

(OPH:2001:65)

Eryteisesti opintojen alkuvaiheessa lähiopetuksen ja opettajan ohjauksen tulee olla keskeisessä roolissa. Kun opiskelijan itseohjautuvuus kehittyy opintojen edetessä, itsenäisen opiskelun määrää ja opiskelijan omaa vastuuta opiskelu- ja työtehtävistä tulee lisätä vähitellen. Tästä johtuu, että opettajan tehtävä painottuu jatkossa suunnitteluun, seurantaan ja arviointiin. Opintojen laajuus ja tavoitteet edellyttävät opiskelijalta 40 tunnin työpanosta viikossa ja ne on määritelty sen mukaisesti..
Oppilaitos huolehtii taviotteiden saavuttamisesta. (OPH:2001:65)

OPETUSSUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Opetussuunnitelmaa laadittaessa siihen tulee sisällyttää kaikkia koulutusaloja ja tutkintoja varten yhteinen osa sekä tutkinnoittain eriytyvät osat.

(OPH:2001:80)

Tämän opetussuunnitelman kehittämishanke koski kuvallisen ilmaisun yhteisten ammatillistaen opintojen ja koulutusohjelman valinnaisten opintojen kehittämistä, jossa huomioitiin OPH:n ohjeen mukaan myös seuraavat seikat.

Yhteinen osa sisältää

- *keskeiset arvot ja toiminnan kehittämissstrategiat ja suunnitelma opetukseen liittyvästä yhteisöllisyyttä vahvistavasta toiminnasta, joka tarjoaa mahdollisuuden arvopohdintaan ja kulttuuriperintöön perehtymiseen*
- *koulutukselle asetetut tehtävät sekä tavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi*
- *koulutuksen järjestäminen peruskoulutuksena ja näyttötutkintona*
- *opetuksen järjestäminen (lähi-, etä-, monimuoto-opetus, oppisopimuskoulutus)*
- *henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien laadinta*
- *aiempien opintojen hyväksilukemisen periaatteet*
- *opintojen tarjonta yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa*
- *opinto-ohjaukseen liittyvien tukipalvelujen järjestäminen*
- *työssäoppimisen järjestämissuunnitelma*
- *erityisopetuksen ja siihen liittyvien tukipalvelujen järjestäminen*
- *maahanmuuttajaopiskelijoiden opetuksen järjestämissuunnitelma*
- *opiskelijan arvioinnin toteuttamissuunnitelma*
- *näyttöjen toteuttamissuunnitelma*
- *henkilöstön ammattitaidon kehittämissuunnitelma; tavoitteet, toteutus ja menetelmät, joilla kehitystä arvioidaan*
- *yhteisten painotusten, kuten kestävän kehityksen edistäminen, kansainvälisyys,*

teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen, toteuttamissuunnitelma

- *itsearviointin toteuttamissuunnitelma.*

(OPH:2001:81)

Tutkinnoittain tehtävä suunnitelma

- *opintojen järjestämisestä ja jaksotuksesta*
- *yhteisten opintojen ja ammatillisten opintokokonaisuuksien tarkennetuista tavoitteista, sisällöistä ja arviointikriteereistä sekä opinnoissa etenemisestä*
- *opintokokonaisuuksien muodostumisesta: opintojaksoista, projekteista ja muista opiskeltavista kokonaisuuksista sekä työssäoppimisesta*
- *suorituksista, jotka vaaditaan opintokokonaisuuksien arvosanojen saamiseksi*
- *aiempien opintojen hyväksilukemisen suunnitelma.*

(OPH:2001:81)

Opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

- *Jotta yksilöllinen valinnaisuus toteutuu, opetussuunnitelman ja opiskelijan valintojen pohjalta laaditaan henkilökohtaiset opiskelusuunnitelmat.*

(OPH:2001:81)

4. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA ITSEARVIOINTI

Kuvallisen ilmaisun perustutkinnon opetussuunnitelman toteuttaminen ja suunnitteleminen oli mielenkiintoinen ja oman työn kannalta kehittävä hanke. Koulutuksessa tapahtuva muutoksen tarve tuli esille oppilaitoksessamme oppilasmäärien vähenemisestä ja koulutuksen tarjoajien määrästä johtuen. Rehtorin esitys oli yhdistää kaksi pientä koulutusta, joissa oli paljon yhteisiä tekijöitä. Jo ensimmäinen keskustelussa rehtorin kanssa pääsimme yhteisymmärrykseen koulutusten yhdistämisen mahdollisuuksista. Tehtävä oli myös haastava, sillä opetussuunnitelma piti rakentaa siten, että se palvelee kumpaakin suuntautumisalaa ja antaa opiskelijalle hyvät lähtökohdat ja tarvittavat valmiudet työelämää varten.

Tavoitteena oli luoda uusi aikaansa seuraava ja ennakoiva kuvallisen ilmaisun koulutusohjelma, jossa taide ja tekniikka kohtaavat. Perinteiset kuvataiteen mahdollisuudet laajenevat nykytekniikan mahdollisuuksien myötä.

Ensimmäinen Radio- ja TV-työn animaatiokoulutuksen opetussuunnitelma painottui Radio- ja TV-työn hyödyntämiseen animaation opetuksessa. Nyt tehty hanke painottuu aikaisemman kuvallisen ilmaisun perustutkinnon ”nykyaikaistamiseen” eli opiskelijalla on mahdollisuus käyttää mm. videokuvauksen ja äänen tuomia mahdollisuuksia hyväkseen kuvallisessa ilmaisussa. Laajennetun kuvallisen ilmaisun perustutkinnon ainemahdollisuuksien, kuten kuvataiteen tekniikoiden hyödyntäminen, tukee myös animaation koulutusta. Nämä uudistukset antavat opiskelijoille lisää työvälineitä ja avaavat laajempia mahdollisuuksia sijoittua yhä kiristyvässä kilpailuyhteiskunnassa ja työelämässä. Tältä pohjalta lähdin työstämään suunnitelman runkoa.

Muutoksella oli nopea aikataulu ja syksyllä 2007 saatu tieto koulutuksen aliottamisesta johti pikaiseen toimintaan. Vanhan kuvallisen ilmaisun koulutuksen ja animaation yhdistämisestä syntyi uusi kuvallisen ilmaisun koulutuskokonaisuus. Oman lisänsä siihen tuovat elokuvan- ja mediakasvatuksen uudet sisällöt.

Opetussuunnitelmassa tukeuduin työelämän ja opetuksen kokemusten yhdistämiseen, jotka olivat perustana opetussuunnitelman sisällöille. Näin tutkinto mahdollistaa laaja-alaiset opinnot sekä koulutusohjelmakohtaisen erikoistumisen. Lisäksi työelämälähtöisyys antaa mahdollisuuden ottaa huomioon signaaleja, joita opetussuunnittelutyössä tarvitaan.

Suunnitelma pohjautui ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelman perusteisiin KUVALLISEN ILMAISUN PERUSTUTKINTO opetushallituksen kuvallisen ilmaisun koulutusohjelmaan 2001.

Opetussuunnitelma on ollut käytössä kaksi vuotta ja saamamme palautteen mukaan koulutuksen suunta on onnistunut. Koulutuksen monipuolisuus ja aikaansa seuraava

suunnitelma on otettu positiivisesti vastaan. Esimerkiksi videokuvaukset, äänityö ja editointi ovat saaneet hyvän vastaanoton. Opiskelijat ovat oivaltaneet myös nettigallerioiden mahdollisuudet ja merkityksen perinteisten toimintojen rinnalla. Suunnitelman seuraaminen ja sisältöjen kehittäminen yhteistyössä opiskelijoiden palautteen ja koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa auttavat kehittämään ajanmukaista opetusta ja tukemaan opiskelijan tervettä itsetuntoa ja myönteistä yksilöllistä kehitystä.

Parhaillaan käynnissä oleva valtakunnallinen ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelmien uudistus koskee myös kuvallisen ilmaisun perustutkintoa. Olen ollut mukana uudistustyöryhmässä ja uusi suunnitelma on parhaillaan lausuntokierroksella. 2010 käyttöön otettava suunnitelman perusteella myös oppilaitoksessamme oleva suunnitelma tulee uudistumaan sen mukaisesti.

LÄHTEET:

Opetushallitus: Kuvallisen ilmaisun perustutkinto 2001. Ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteet. 2001. Helsinki: Opetushallitus, Hakapaino Oy

Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinto – ja opetussuunnitelmauudistuksen toteutuminen: Selvitys vuosien 1999–2001 tutkinto- ja opetussuunnitelmauudistuksesta (Pirjo Väyrynen, toim.) 2004. Helsinki: Hakapaino Oy

Opetushallitus: 2001: L630/1998
Laki ammatillisesta koulutuksesta 21.8.1998/630

<http://www.oph.fi/kehittamishankkeet>

http://www.oph.fi/koulutuksen_jarjestaminen/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet

LIITTEET:**LIITE 1:****KUVALLISEN ILMAISUN PERUSTUTKINNON**

Kuva-artesaani 2008-10

120 OV

20 YHTEISET OPINNOT

10 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT

40 TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT

50 SUUNTAUTUMISOPINNOT

40 TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT

1 5	Kuvallisen ilmaisun perusosaaminen		
	5	Kuvalliset perusteet (piirrosanimoinnin perust.)	
	2	Muotoilu	
	2	Valokuvaus ja kuvankäsittely	
	2	Videokuvauksen perusteet	
	4	Maalaus	
1 0	Esteettinen osaaminen		
	4	Taide ja kulttuurihistoria (elok.hist)	
	1	Taiteen filosofia	
	5	Esteettinen sovellus (kuvaus, ed.,käs.)	
1 5	Visuaalinen osaaminen		
	6	Elävä malli (impro,pima, kuvveist)	
	3	Kuva- ja mediakasvatus	
	3	Värioppi ja sommittelu	
	3	Valon ja värin dramaturgia	

40

50 SUUNTAUTUMISOPINNOT

1 0	Kuva- ja mediataiteen perusosaaminen		
	3	Taide- ja yrittäjyys (tuot.hall.,portfolio)	
	3	Äänitystekniikka	
	4	Kuvataiteen tekniikat	
	10		
3 0	Uusi kuva- ja mediataide		
A	3	Käsikirjoitus	
A	4	Piirrosanimoinnin perusteet	
A	10	2D/3D tuotannon perusteet	
A	5	Animaation syventävät	
A	8	Nukkeanimaatio	
B	10	Kuvataiteen syventävät tekniikat	
B	10	Nykytaide	
B	10	Näyttelyn toteutus	
	30		

1			
0	Taiteen tuntemus (Muut valinnaiset opinnot)		
	5	Mediainstallaatio	
	5	Tuotantotyö	
	10		